

№431, 1-dekabr, 2021 y.

**COVID
19**

COVID-19 ga qarshi vaksinalarning
ishlanmalari bo'yicha

DAYJEST

Coronavirus
Vaccine

O'zbekiston Respublikasi Innovatsion rivojlanish vazirligi huzuridagi
Ilmiy-texnik axborot markazi

Toshkent-2021

Jahonda pandemiya bilan bog'liq vaziyat

2021 y. 30-noyabr holatiga ko'ra

Umumiy zararlanganlar soni	-	262 412 691	(+ 468 220)
Sog'ayganlar soni	-	236 928 636	(+ 427 472)
Vafot etganlar soni	-	5 224 717	(+ 5 715)

Mamlakatlar bo'yicha bemorlar soni

	AQSh	-	49 301 070	(+ 69 498)
	Hindiston	-	34 587 822	(+ 6 990)
	Braziliya	-	22 084 749	(+ 3 843)
	Buyuk Britaniya	-	10 189 059	(+ 42 583)
	Rossiya	-	9 604 233	(+ 33 860)
	Turkiya	-	8 770 372	(+ 24 317)
	Fransiya	-	7 628 327	(+ 8 279)
	Eron	-	6 113 192	(+ 4 310)
	Argentina	-	5 825 543	(+ 42 582)
	O'zbekiston	-	193 208	(+ 143)

Manba: <https://www.worldometers.info/coronavirus/>

O'zbekistonda COVID-19 qarshi vaksinatsiya bo'yicha hisobot

2021 y. 29-noyabr holatiga ko'ra

Hududlar	Jami emlanganlar soni	Bir kunda emlanganlar soni
Qoraqalpog'iston Respublikasi	1 795 169	12 079
Andijon viloyati	3 243 195	17 136
Buxoro viloyati	1 943 863	11 851
Jizzax viloyati	1 307 013	11 252
Qashqadaryo viloyati	2 523 364	24 714
Navoiy viloyati	1 214 820	3 707
Namangan viloyati	3 350 125	18 153
Samarqand viloyati	3 552 573	48 880
Surxondaryo viloyati	2 742 059	13 852
Sirdaryo viloyati	791 097	3 443
Toshkent viloyati	3 234 952	23 958
Farg'ona viloyati	3 677 396	34 438
Xorazm viloyati	2 071 888	14 740
Toshkent sh.	2 225 001	27 238
Jami	33 672 515	265 441

Manba: SSV matbuot kotibi // <https://t.me/ssvmatbuotkotibi>

JSST koronavirusning Omicron shtammining global xavfi haqida ogohlantirmoqda

Koronavirusning yangi Omicron shtammining jiddiy oqibatlari kasallikning tarqalishiga olib kelishi mumkin. Bu haqda Jahon sog'liqni saqlash tashkiloti (JSST) infeksiya tarqalishiga qarshi kurash bo'yicha ustuvor chora-tadbirlar ro'yxatini e'lon qildi [2].

“Omicron” shtammining xavotiri boshqoq oqsilida misli ko'rilmagan mutatsiyalarga ega ekanligi bilan bog'liq (bu oqsil koronavirus yuzasida tikanlar hosil qiladi, ular yordamida sog'lom hujayralar retseptorlariga birikadi) va ularning ba'zilar pandemiya rivojlanishiga mumkin bo'lgan ta'sir tufayli tashvish uyg'otadi. Dastlabki ma'lumotlarga ko'ra, bu shtamm avvalgilariga qaraganda ko'proq yuqumli bo'lishi mumkin.

Omicronni o'rganish davom etmoqda: mutaxassislar uning odamlar orasida qanchalik oson yuqishi, bu koronavirusning boshqa shtammlarini yuqtirganlar uchun xavfli bo'lishi yoki yo'qligini aniqlamoqdalar.

Shuningdek, mavjud vaksinalar yangi shtammga qarshi samarali bo'ladimi yoki yo'qligini qo'shimcha o'rganish lozim [3].

“Ushbu xususiyatlarga qarab, kelajakda Covid-19 epidemiyasi paydo bo'lishi mumkin, bu bir qator omillarga, shu jumladan avj olishiga qarab jiddiy oqibatlarga olib kelishi mumkin. Yangi Omicron shtammi bilan bog'liq umumiy global xavf juda yuqori deb baholanmoqda”, deyiladi JSST hisobotida [4].

Shuning uchun JSST ekspertlari “Omicron” shtammining mavjud barcha belgilariga, shu jumladan aholining allaqachon immunizatsiya qilingan guruhlari orasida kasallanishning keskin o'sishiga e'tibor berishni tavsiya qiladi. A'zo davlatlar Omicron holatlari haqida JSSTni xabardor qilishlari kerak. Bemorlar to'g'risida ma'lumot to'plashda ularning emlanganligi va ilgari COVID-19 bo'lgan-bo'lmaganligiga alohida e'tibor qaratish tavsiya etiladi.

Janubiy Afrikalik shifokor qattiq charchoqni koronavirusning Omikron shtammi bilan kasallanishning asosiy belgisi deb atadi

Koronavirusning “Omikron” shtammi bilan infeksiyaning birinchi va asosiy belgilari odamning qattiq charchashi va bosh og‘rig‘ida namoyon bo‘ladi, harorat kamdan-kam hollarda ko‘tariladi yoki tomoq og‘riydi. Bu haqda mamlakat poytaxti Pretoriya chekkasida tibbiy amaliyot bilan shug‘ullanuvchi Janubiy Afrika tibbiyot

assotsiatsiyasi raisi Anjelic Kutse ma‘lum qildi [5].

Kutzening ta‘kidlashicha, koronavirusning “Omikron” shtammi bilan kasallangan bemorlardan birortasi kasalxonaga yotqizilmagan. Uning so‘zlariga ko‘ra, Omikron shtammi bilan kasallanganlar kasalxonaga yotqizish va kislorodga muhtoj bo‘lmagan. Yordam so‘rab kelganlar esa 2-3 kun ichida tuzalib ketishgan.

Vrachning so‘zlariga ko‘ra, patogenning yana mutatsiyaga uchrash COVID-19 ning noodatiy ko‘rinishlari mavjud bemorlarning tez-tez tashrif buyurishi sababli yuzaga kelgan. Bemorlar orasida kuchli charchoq hissi haqida shikoyat qilgan yoshlar, shuningdek, tez yurak urishi va yuqori isitma kabi shikoyatlari bo‘lgan olti yoshli bola ham bo‘lgan. Shu bilan birga, bemorlarning hech biri ta‘m bilish yoki hidini bilmaslik kabi holatlar yuzaga kelmagan.

“Kasallarda uchragan alomatlar ilgari ko‘rgan alomatlarimdan juda farq qildi va yengil”, dedi Kutzi.

Uning so‘zlariga ko‘ra, uning yigirmaga yaqin bemorlari yangi koronavirus uchun ijobiy sinovdan o‘tgan. Ular asosan qattiq charchoqdan shikoyat qilgan sog‘lom erkaklar bo‘lgan. Ularning yarmiga yaqini emlanmagan [6].

Yaponiya koronavirusning Omicron shtammiga qarshi vaktsina yaratishni rejalashtirmoqda

Osakadagi firma vakilining soʻzlariga koʻra, Shionogi farmatsevtika kompaniyasi allaqachon Omicron shtammiga qarshi vaktsina ishlab chiqarish uchun asos boʻladigan faol moddalarni ishlab chiqarish boʻyicha ishlar boshlandi, bu esa ilgari COVID 19 bilan kasallangan odamlarda qayta kontaminatsiya xavfini oshirishi mumkin [7].

Maʼlum qilinishicha, mutaxassislar preparat uchun asos boʻlgan ayrim virusli oqsillarni ishlab chiqarish uchun tayyorgarlik koʻrishgan. Ehtimol, biz sunʼiy ravishda yaratilgan koronavirus oqsilining bir qismini tanaga yuborish orqali immunitetni qoʻzgʻatuvchi vaktsina yaratish haqida gapirmoqdamiz.

Shionogi 2021-yil oxiriga qadar ishlab chiqilayotgan koronavirus vaktsinasini yuborishni rejalashtirmoqda.

Ayni paytda farmatsevtika kompaniyasi maʼlum bir shtammga taalluqli boʻlmagan holda koronavirusga qarshi vaktsina ishlab chiqmoqda.

“Ishlab chiqilayotgan vaktsina bizning ustuvor vazifamizdir, ammo biz kelajakda yangi vaktsina talab qilinishiga ham tayyormiz”, dedi kompaniya vakili [8].

Rossiyaning COVID-19 ga qarshi vaksinasi koronavirusning yangi Omikron shtammiga moslashtirilmoqda

Rossiyaning to'g'ridan-to'g'ri investitsiya jamg'armasi hamda Gamaleya markazi xabar berishicha markaz tomonidan yangi Omicron shtammi uchun moslashtirilgan "Sputnik" vaksinasining yangi versiyasini ishlab chiqishni boshlagan va ishlab chiqishni qo'llab-quvvatlagan [9].

Gamaleya markaziga ko'ra, bu jarayon amaldagi protokol bilan belgilanadi.

Rossiyaning to'g'ridan-to'g'ri investitsiya jamg'armasi aniqlik kiritishicha, ushbu o'zgartirish haqiqatan ham talab qilinishi ehtimoldan yiroq emas. Ammo agar kerak bo'lsa, yangilangan vaksina 45 kundan keyin ishlab chiqarishga tayyor bo'ladi [10].

Bir necha yuz million Sputnik Omicron shtammiga qarshi vaktsinalar 2022-yil 20-fevralgacha xalqaro bozorlarga yetkazilishi mumkin va 2022-yilda 3 milliarddan ortiq dozalar sotuvga chiqariladi.

COVID
19
Coronavirus
Vaccine

Manbalar

1. Reported Cases and Deaths by Country, Territory, or Conveyance // <https://www.worldometers.info/coronavirus/> (30.11.2021)
2. ВОЗ предупредила о высоком риске глобального распространения Омикрон-штамма // <https://tass.ru/obschestvo/13051889> (29.11.2021)
3. ВОЗ предупредила о глобальном риске от Омикрон-штамма коронавируса // https://www.rbc.ru/society/29/11/2021/61a493e99a7947712ffb3ea2?utm_source=facebook&utm_medium=social&utm_campaign=preview (29.11.2021)
4. The World Health Organization warns of very high risk posed by the omicron variant // <https://www.npr.org/sections/coronavirus-live-updates/2021/11/29/1059723751/omicron-variant-latest-high-risk-world-health-organization> (29.11.2021)
5. Врач из ЮАР назвал главным признаком заражения Омикрон-штаммом COVID-19 сильную усталость // <https://tass.ru/obschestvo/13047469> (29.11.2021)
6. Медики из ЮАР назвали основные симптомы заражения Омикрон-штаммом COVID-19 // <https://realnoevremya.ru/news/233291-vrachi-yuar-nazvali-osnovnye-simptomy-zarazheniya-shtammom-Omicron-covid-19> (29.11.2021)
7. Japanese drugmaker Shionogi mulls developing vaccine for omicron variant // <https://www.japantimes.co.jp/news/2021/11/30/national/science-health/shionogi-vaccine-omicron/> (29.11.2021)
8. В Японии планируют разработать вакцину от штамма «Омикрон» // https://www.gazeta.ru/social/news/2021/11/30/n_16938703.shtml?updated (29.11.2021)
9. Developing New Version of Sputnik Vaccine Adapted To 'Omicron': Russia // <https://www.ndtv.com/world-news/developing-new-version-of-sputnik-covid-19-vaccine-adapted-to-omicron-russia-2629724> (29.11.2021)
10. Главную российскую вакцину от COVID-19 начали адаптировать к новому Омикрон-штамму // https://vladimir.tsargrad.tv/news/glavnuju-rossijskuju-vakcinu-ot-covid-19-nachali-adaptirovat-novomu-Omicron-shtammu_454461 (29.11.2021)

**COVID
19**

**Coronavirus
Vaccine**

O'zbekiston Respublikasi Innovatsion rivojlanish vazirligi huzuridagi
Ilmiy-texnik axborot markazi

Toshkent-2021